

Capitolul 1

Sus pe munte

Din liniștitul oraș Mayenfield, o cărare umbroasă duce către poalele munților ce străjuie mica vale. Poteca o ia apoi în sus deodată, în timp ce mirosul pătrunzător de plante de munte se ridică din pământ.

Într-o dimineață însorită de iunie, o tânără elvețiancă se avânta pe cărare, ducând de mână o fetiță. În ciuda soarelui de iunie, copila purta două rochițe, una peste alta, iar pe deasupra un șal gros, roșu. Deși gros îmbrăcată și purtând încălțări grele, micuța reușea să urce cu voinicie poteca. După o oră de mers, ajunseră într-un sătuc, ce se găsea la jumătatea drumului între vale și Alm. Tânăra însă nu se opri până când, la un moment dat, auzi vocea unei femei care o striga din pragul unei căsuțe:

– Un moment, Dete! Dacă continui să mergi, te voi însoți!

Auzind aceasta, Dete se opri. Imediat, fetița se așeză pe pământ.

– Ești obosită, Heidi? întrebă tânăra femeie.

– Nu, doar că mi-e cald, răspunse copila.

– Nu contează, spuse Dete. Într-o oră vom ajunge.

În acel moment, femeia care o strigase pe Dete se apropie de ele.

– Unde duci copilul, Dete? întrebă ea. Este fetița surorii tale – orfana –, nu-i așa?

– Întocmai, Barbel, răspunse Dete. O duc la Unchiul Alm. Va locui împreună cu el.

Chapter 1

Up the Mountain

From the pleasant old town of Mayenfeld, a shady path leads to the base of the mountains which gaze down upon the little valley. Then the path turns sharply upward, while the keen scent of mountain herbs begins to steal up from the earth.

On a sunny morning in June, a young Swiss woman was climbing the path, leading a little girl by the hand. In spite of the June sun, the child was wearing two dresses, one on top of the other, and a thick red shawl. Thus clad, and wearing heavy shoes, the odd little figure trudged sturdily up the mountain path. After an hour's climbing, they reached a tiny village midway between the valley and the Alm. But the young woman did not pause until a voice from the doorway of one of the cottages called, "Wait a moment, Dete! If you're going farther, I'll come along with you."

At this Dete stopped. Immediately the little girl seated herself on the ground.

"Are you tired, Heidi?" the young woman asked.

"No, I'm hot", the child replied.

"Never mind", said Dete. "We'll be there in an hour."

At this moment, the woman who had called to Dete came up.

"Where are you going with the child, Dete?" she asked. "She's your sister's little girl – the orphan – isn't she?"

"Yes, Barbel", Dete replied. "I'm taking her up to the Alm Uncle. She's going to live with him."

– Poftim?! exclamă Barbel. Să locuiască cu Unchiul Alm? Imposibil, Dete. Bătrânul te va trimite de unde ai venit, asta mai mult ca sigur.

– O, nu, nu va face așa ceva, răspuse tânăra. Până la urmă, este bunicul ei și trebuie să facă și el ceva pentru ea. Eu am avut grijă de Heidi încă de când au murit părinții ei, dar acum nu pot să renunț la șansa de a obține o bună poziție în Frankfurt de dragul unui copil. Să aibă el grijă de ea acum!

– Asta n-ar fi rău deloc dacă s-ar comporta și el ca restul oamenilor, spuse Barbel. Dar n-aș vrea să fiu în pielea copilului pentru nimic în lume! Bătrânul acela ursuz nu vorbește cu nimeni. Când coboară aici, în vale – o dată pe an, poate –, cu sprâncenele acelea stufoase și cu barba aceea încâlcită, toată lumea se ferește degrabă din calea lui!

– Cu toate acestea, este bunicul ei, insistă Dete.

– Ia, spune-mi, insistă Barbel, chiar este bătrânul atât de fioros precum se spune?

– Dacă este sau nu n-am de unde să știu! răspuse Dete. Eu nu am decât douăzeci și șase de ani, iar el abia a împlinit șaptezeci. Însă nu neg că ți-aș putea spune câteva cuvinte despre el.

Dete se uită după Heidi, dar nu o văzu nicăieri.

– Uite-o, îi arată Barbel, urcă muntele cu Peter Păstorul. Va avea el grijă de fetiță în locul tău.

– Nu trebuie să-și dea prea multă osteneală, răspuse Dete. Nu e deloc prostută la cei cinci anișori ai săi și asta e un lucru bun pentru ea, fiindcă îl va ajuta pe bătrân, care nu are pe lumea asta decât două capre și căsuța sa.

– Dar au fost vremuri când o ducea mai bine, nu-i așa? întrebă Barbel.

– Da, cred că da! Tatăl lui i-a lăsat cea mai frumoasă fermă din Domelsch. Dar el nu a avut grijă de pământul și de banii săi. Când a pierdut tot, a dispărut. Apoi, după cincisprezece ani, s-a întors în Dorfli și a locuit acolo cu băiatul lui, Tobias. Acesta a fost un copil bun,

“What!” exclaimed Barbel. “Live with the Alm Uncle! Impossible, Dete! The old man will send you right back again, that’s certain.”

“Oh, no, he won’t”, replied the young woman. “After all, he’s her grandfather, and he must do something for her.

I’ve cared for Heidi ever since her parents died. But I can’t give up the chance of a good position in Frankfurt for the sake of a child. Let him take care of her now!”

“That’s all very well – if he were like other folk”, said Barbel. “But I wouldn’t be in that child’s shoes for anything! Why, that old man up there hasn’t a word to say to a living soul! When he comes down here – once a year, maybe – with those bushy eyebrows and that tangled beard, everybody gets out of his way in a hurry!”

“All the same, he is her grandfather”, Dete insisted.

“Come – tell me”, Barbel coaxed. “Is the old man such a terror as they say?”

“Whether he always was, I don’t know,” Dete answered. “After all, I’m only twenty-six, and he’ll never see seventy again. But I don’t deny I could tell you a thing or two about him.”

Dete glanced around for Heidi, but could not see her. “There she is”, Barbel said, pointing. “Up the mountain with Peter the goatherd and his goats. He’ll take care of the child for you.”

“He won’t have to take much care of her”, remarked Dete. “She’s not foolish for her five years, and a good thing, too – she’ll need her wits, for the old man hasn’t anything in the world but his two goats and his cottage.”

“But there was a time when he was a great deal better off, eh?” Barbel said.

“I should say he was!” exclaimed Dete. “Why, his father left him the finest farm in Domelsch. But he did not take care of his land and his money. When he had nothing left in the world, he disappeared. Then, after fifteen years, he came back to Dorfli, and here he lived with his boy, Tobias. Tobias was a good lad, and

toată lumea l-a plăcut. Dar bătrânul era tot timpul bănuitor și neprietenos. Noi i-am spus întotdeauna „Unchiul” pentru că îi suntem rude, apoi – după ce a plecat să locuiască sus, pe Muntele Alm – i-am spus „Unchiul Alm”.

– Dar ce s-a întâmplat cu Tobias? întrebă Barbel.

– Tobias s-a căsătorit cu sora mea, Adelheid, spuse Dete. Dar bietul de el a murit într-un accident după numai doi ani. Adelheid s-a îmbolnăvit de durere și, după câteva săptămâni de la moartea lui, s-a prăpădit și ea. Lumea a început apoi să spună că tot ce se întâmplase era un fel de judecată pentru viața plină de păcate a bătrânului. Toate aceste vorbe l-au înrăit și mai mult și, într-un târziu, s-a dus sus, pe Muntele Alm, unde a rămas până în ziua de astăzi. Mama mea și cu mine am avut grijă de copilul lui Adelheid. Dar acum, că mama a murit, iar mie mi s-a oferit șansa de a obține o situație bună, am de gând să profit de ea.

– Și să lași fetița cu Unchiul Alm? exclamă Barbel. Ce fel de inimă ai, Dete?

– Ce vrei să spui? întrebă Dete cu asprime. Eu mi-am făcut datoria față de ea. Apoi, deodată, întrebă:

– Cât de departe ai de gând să mergi? Ne aflăm la jumătatea drumului către Alm.

– Mă opresc aici. Vreau să vorbesc cu mama lui Peter, care toarce lână pentru mine în timpul iernii, îi spuse Barbel, așa că îmi iau la revedere acum.

Dete își îmbrățișă prietena și o urmări cum se îndreaptă către o casuță marcată de trecerea anilor, aflată la mică distanță. Acea era casa lui Peter Păstorul, un băiețuș cam de unsprezece ani. În fiecare dimineață, Peter mergea la Dorfli să adune caprele. Le ducea apoi în munți, unde puteau ronța iarba scurtă și plantele de tot felul până la apusul soarelui. Iar când se lăsa amurgul, Peter își aducea mica turmă înapoi, în sat.

Băiatul locuia împreună cu mama și cu bunica lui, care era oarbă – tatăl lui murise –, dar le întâlnea foarte rar. În fiecare zi trebuia să plece în zori. Iar seara abia dacă avea timp să mănânce o bucată de pâine și să bea niște lapte înainte de a se băga în pat și de a adormi buștean.

everybody liked him. But the old man was suspicious and unfriendly. We always called him Uncle, because we are related to him. Then, after he went to live all alone on the Alm, everybody took to calling him the Alm Uncle."

"But what happened to Tobias?" Barbel asked.

"Tobias married my sister, Adelheid", Dete said. "But the poor fellow was killed in an accident only two years later. Adelheid fell ill of grief, and just a few weeks after he was killed, she died too."

"Then people began to say that the sad thing that had happened was a judgment on the old man for his sinful life. This made him fierce and surly, and at last he went up the Alm, where he has lived ever since. Mother and I took Adelheid's baby. But now that Mother is gone, and I have the chance of this good position, I'm going to take it!"

"And leave the child with the Alm Uncle?" exclaimed Barbel. "How can you have the heart, Dete?"

"What do you mean?" demanded Dete sharply. "I've done my duty by her." Then she asked abruptly, "How far are you going? We're halfway up the Alm."

"I stop here. I want to speak to Peter's mother, who does my spinning for me in the winter", Barbel told her. "Well, good-bye."

Dete shook hands with her friend and watched her walk toward a tiny, weather-beaten cottage a little distance off. This was the home of Peter the goatherd, a boy about eleven years old. Every morning Peter went down to Dorfli to fetch the goats. He would drive them far up the mountain where they could munch the short grass and herbs until sundown. When dusk began to fall, Peter would bring his light-footed little herd back down to the village.

The boy lived with his mother and his blind grandmother – his father was dead – but he saw very little of them. Every morning he had to be off at daybreak. And at night he had barely time enough to eat some bread and drink some milk before he crept into bed and fell fast asleep.

Pentru că nu îi vedea nicăieri pe copii, Dete urcă alți câțiva pași și se uită din nou în jurul ei, îngrijorată. Între timp, Peter și Heidi se întorseseră pe o altă cărare. Heidi, stânjenită de toate hainele ei, găfâia obosită. Nu se plânse, dar privea melancolic spre Peter care, cu picioarele goale și cu hainele lui sărăcăcioase, se strecura sprinten mai departe.

Deodată, Heidi se așeză pe pământ. Dintr-o singură mișcare, își scoase pantofii, ciorapii și șalul gros. Apoi se dezbracă de rochie și o descheie pe cea aflată dedesubt. Într-o clipă rămase doar în cămășuță și în jupon. Se întinse de plăcere. Apoi își împachetă hainele și alergă după Peter și caprele lui.

Când văzu ce făcuse, Peter se încruntă, dar nu spuse nimic. Simțindu-se cu mult mai bine acum, Heidi îl urmă până în vârful dealului, unde îi aștepta acum Dete.

Aceasta îi aruncă fetei o privire și țipă:

– Heidi! Ce ai făcut cu rochițele, cu șalul și cu pantofii?

Fetița arătă cu degetul către poalele muntelui și spuse:

– Sunt acolo!

– Heidi, copil rău! exclamă tânăra. De ce ai făcut așa ceva?

– Nu aveam nevoie de ele, spuse Heidi simplu.

– Cum?! țipă Dete. Hei, Peter! Nu mai sta cu mâinile în sân!

Du-te repede și adu hainele!

Băiatul coborî ca o săgeată. Se întoarse atât de repede, încât Dete trebui să îl felicite pentru rapiditatea sa. Îi dădu chiar și un bănuț, iar Peter îl primi cu bucurie. Trei sferturi de oră mai târziu, ajunseră în Alm. Acolo, pe o margine de munte, se afla căsuța Unchiului Alm. Era bătută de vânturi, dar scăldată în același timp de razele soarelui, iar de acolo puteai vedea întreaga vale.

În spatele căsuței se ridicau, falnici, trei pini. Puțin mai în spate, muntele se ridica îndrăzneț spre cer.

Unchiul Alm își construisese în fața casei o băncuță, de unde să poată privi valea. Aici, cu pipa între buze, bătrânul stătea liniștit, privindu-i pe cei trei care se apropiau.

Since the children were nowhere in sight, Dete climbed higher and looked about impatiently. Meanwhile, Peter and Heidi had turned off upon another path. Heidi, hindered by all her clothes, was panting with weariness. She made no complaint, but looked wistfully at Peter, who with his bare feet and scanty clothes, skipped nimbly along.

Suddenly Heidi seated herself on the ground. In a twinkling, she had pulled off her shoes, her stockings, and the thick shawl. Next, she slipped out of her dress and unhooked the one that was under. In a moment she was standing there dressed only in her little shirt and her light petticoat. She stretched her arms delightedly in the air. Then she placed her clothes in a neat heap, and ran after Peter and the goats.

When Peter saw what she had done, he grinned widely but said nothing. Feeling much better now, Heidi followed him to the summit of the hill, where Dete was now waiting.

Dete took one look at the little girl and cried, "Heidi! What have you done with your dresses and your shawl and your shoes?"

The child pointed down the mountain and replied "There!"

"Heidi, you bad girl!" the young woman exclaimed. "Whatever made you do such a thing?"

"I didn't need them", Heidi said simply.

"You – what!" shrieked Dete. "Here – Peter! Don't just stand there. Run down quickly and get those clothes!"

The boy was off down the slope like a flash. He was back up again so swiftly that Dete had to praise him for his speed. She gave him a coin, and Peter beamed with delight. Three-quarters of an hour later they reached the Alm. There, on an overhanging ledge of the mountain, stood the hut of the Alm Uncle. It was exposed to the winds, but was bathed in the sunlight, too, and had a view over the whole valley.

Behind the hut stood three great pine trees. Farther back, the mountain heights lifted themselves towards the sky.

The Alm Uncle had built himself a bench against the side of the hut which overlooked the valley. Here, with his pipe in his mouth, the old man sat quietly watching the three who were approaching.

Heidi fu prima care ajunse în vârf. Se îndreptă imediat spre bătrân, își puse mâna micuță într-a sa și spuse:

– Bună ziua, bunicule!

– Ei? Ce-i asta? spuse bătrânul cu asprime. Dar, după o clipă, dădu mâna cu fetița. Privirea-i ascuțită din spatele sprâncenelor stufoase se fixă asupra ei. Heidi îi răspunse cu aceeași căutătură.

Dete se apropie de Unchiul Alm.

– Bună ziua, unchiule, spuse ea pe un ton tăios. Ți-am adus nepoata. Nu cred că o mai recunoști pe Heidi – nu ai mai văzut-o de când avea un an.

– Ei, și? răspunse încet bătrânul. Ei, bine, ce vrea de la mine? Apoi, pe neașteptate, se întoarse brusc spre Peter.

– Tu să dispari – tu și caprele tale! Și vezi să le iei și pe ale mele. Peter, speriat, dispăru fără să scoată vreun cuvânt.

– Fetița trebuie să stea cu tine, îi spuse Dete bătrânului. Eu mi-am făcut datoria față de ea timp de patru ani. Acum e timpul să ți-o faci și tu!

– Hmm! mormăi Unchiul Alm. Ochii îi sclipiră amenințător. Și dacă începe să plângă și să miorlăie după tine – precum copiii mici – ce-o să fac atunci?

– Asta este treaba dumitale, răspunse Dete, dând din umeri. Dar, dacă i se întâmplă ceva rău, dumneata vei răspunde! La revedere, Heidi! adăugă și coborî în fugă muntele.

Heidi was the first to reach the top. She went at once to the old man, laid her little hand in his, and said, "Good day, Grandfather."

"Eh? What's this?" said the old man roughly. But after a moment, he shook hands with the child. His keen eyes beneath his dense grey eyebrows regarded her sharply. Heidi returned the sharp gaze steadily.

Dete now boldly approached the Alm Uncle.

"Good day, Uncle", she said briskly. "I've brought you your grandchild. I don't suppose you recognise Heidi – you haven't seen her since she was a year old."

"So?" returned the old man slowly. "Well, what does she want of me?" Then, without warning, he turned sharply on Peter. "Be off with you – you and your goats! And see that you take mine along too."

The frightened Peter disappeared without a word.

"The child must stay with you", Dete said to the old man. "I've done my duty by her for four years. Now you can do yours."

"Humph!" growled the Alm Uncle. His eyes flashed dangerously. "Well – and if she starts to whine and whimper for you – such young children do – what must I do then?"

"That's your affair", returned Dete with a shrug. "But if harm comes to her, you will answer for it! Good-bye, Heidi!" she added quickly, and fled down the mountain.